

050632 – Nəqliyyat mühəndisliyi

Nəqliyyat-insanların, yüklərin, məlumatların bir yerdən başqa yerə daşınması, ötürülməsi kimi fəaliyyətləri həyata keçirən ictimai-maddi istehsalın ən mühüm sahələrindəndir. Yeni iqtisadi şərait, nəqliyyat xidmətləri bazarının formalaşması, nəqliyyat müəssisələri arasında rəqabətin yaranması və güclənməsi nəqliyyat sisteminin fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması, təklif olunan xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, təhükəsizlik kimi sahələrdə dərin və çoxşaxəli tədqiqatların aparılmasını labüd edir. Nəqliyyat xidməti dedikdə yalnız yük və sərnişinlərin yerdəyişməsi başa düşülmür. Belə ki, nəqliyyat xidmətlərinə aşağıdakılar daxildir:

- Yükün fiziki xassələrinə uyğun qablaşdırılması;
- Unifikasiya edilmiş nəqliyyat tarasının istifadə edilməsi, yük vahidlərinin yaradılması, paketləşdirmə və konteynerləşdirmə;
- Daşımanın və nəqliyyat vasitəsinin optimal növünün seçilməsi;
- Düzgün yükləmə vasitəsi və üsullarının seçilməsi ilə sürətli, təhlükəsiz şəkildə nəqliyyat vasitəsinin yükləmə qabiliyyətindən maksimum istifadə edilməsi;
- Yüklərin yerləşdirilməsi, anbarlarda, terminallarda mal və ehtiyatların uçotunun təşkili zamanı müasir texnologiyalardan istifadə edilməsi;
- Müasir informasiya texnologiyalarının və kompyuterlərin tətbiqi.

Nəqliyyat məhsulunun istehsalı prosesindən istehlakına qədər bütün mərhələləri əhatə edən geniş prosesdir. Nəqliyyatın işinə olan tələbatın öyrənilməsi onu göstərir ki, yüklərin və sərnişinlərin vaxtlı-vaxtında daşınması əsas tələbdir. Bu qeyd olunan fəaliyyətin həyata keçirilməsi üçün müasir standartlara cavab verən nəqliyyat sistemləri texnologiyaları ilə yanaşı nəqliyyat infrastrukturunu və vasitələrini də tələb edir.

Ümumilikdə bu fəaliyyətlə məşğul olanlar-nəqliyyat mühəndisləri sərnişinlərin və yüklərin, eləcə də xidmətlərin bir yerdən başqa yerə minimum məsrəflə, sürətlə və təhlükəsiz şəkildə daşınmasını təmin edirlər.

Qeyd olunan fəaliyyətlərlə məşğul olaraq ölkəmizin güclənməsi və inkişafında özünəməxsus rola malik olmaq istəyənlər bu peşəyə Mingəçevir Dövlət Universitetində yiyələnə bilər. MDU-nun Mühəndislik fakültəsi Mexanika kafedrasında 050632 - **“Nəqliyyat mühəndisliyi”** ixtisası üzrə hazırlanan mütəxəssis peşə fəaliyyətinə uyğun olaraq məzunlar yerüstü nəqliyyat vasitələrinin və dəmiryol nəqliyyat vasitələrinin və dəmiryol nəqliyyatı hərəkət vasitələrinin, onların aqreqat və mexanizmlərinin, texnoloji avadanlıq və komplekslərinin, idarəetmə sistemləri və cihazlarının tədqiqi, layihələndirilməsi, istehsalı, istismarı, servisi və təmiri müəssisələrində, yerüstü nəqliyyat və dəmir yolunun infrastruktur və idarəetmə şəbəkəsində, nəqliyyatla əlaqədar qəza, fəvqəladə hallar və təbii fəlakətlərin nəticələrinin ləğvi proseslərini həyata keçirən təşkilatlarda, şəhər nəqliyyat və dəmir yol nəqliyyatının planlaşdırılmasını, yol hərəkətinin təşkilini, nizamlanmasını və idarə edilməsini həyata keçirən, nəqliyyat vasitələrinin təhlükəsizliyini təmin edən, avtotexniki ekspertizasını aparan, şəhər sərnişin daşımalarının hərəkət təhlükəsizliyini təmin edən müəssisə və təşkilatlarda və qeyd edilən sahələri əhatə edən tədris müəssisələrində işləyə bilərlər.

Nəqliyyat sektorunda “layihə-konstruktor”, “İstehsal-texnoloji” və “Təşkilati-inzibatçılıq” sahələrində də işləyə bilərlər. Bunlara yerüstü nəqliyyat vasitələrinin, nəqliyyat-texnoloji komplekslər və avadanlıqlar və onların təmiri, modernizasiyası və modifikasiya edilməsi, nəqliyyat vasitələrinin istehsalı, nəqliyyat vasitələrinin infrastrukturunu üzrə texniki və texnoloji sənədlərin işlənməsi, yol hərəkətinin təşkili və təhlükəsizliyinin təmin olunması, texniki servisin yerinə yetirilməsi və s. aiddir.